

برنامه‌ها و فعالیتهای یونسکو در زمینه «مبارزه با ایدز»

کمیسیون ملی یونسکو - ایران

پاییز ۱۳۸۸

مبارزه با ایدز (To Combat HIV/AIDS) به عنوان یکی از اهداف توسعه هزاره MDGs و عنصر کلیدی در پیشبرد توسعه پایدار در سطح ملی و بین‌المللی و یکی از موارد اساسی حقوق بشر از اهمیت ویژه‌ای در برنامه‌های یونسکو برخوردار است و یونسکو در این زمینه به شکل میان‌رشته‌ای فعالیت می‌کند.

در حوزه آموزش

با توجه به نقش کلیدی آموزش در مقابله با ایدز، برنامه آموزشی ایدز EDUCAIDS به کشورها در بکارگیری و اجرای آموزش فراگیر در تمام اشکال آن (رسمی و غیر رسمی) از طریق سیستم‌های آموزشی کارآمد یاری می‌رساند و به عنوان بخشی از برنامه‌های سازمان ملل برای مقابله با ایدز به سمت دسترسی جهانیان به آموزش پیشگیری، درمان، مراقبت و حمایت حرکت می‌کند. با ارائه چارچوب عملی (A Frame work for Action) هماهنگی و همکاری نزدیک دست‌اندرکاران از جمله سازمان‌های ذی ربط داخلی مانند وزارتخانه‌های آموزش و بهداشت و گروه‌های مردمی جامعه مدنی و آژانس‌های مرتبط در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی را تشویق می‌کند.

در حوزه علوم

یونسکو شبکه‌های علمی (Advancing Scientific Knowledge and Supporting Networks of Scientist) را به منظور گسترش تحقیقات و آموزش در علم و فناوری بخصوص تبادل اطلاعات علمی و آموزشی میان کشورهای توسعه یافته و کشورهای در حال توسعه، حمایت از همکاری‌های آموزشی و علمی و دسترسی به برنامه‌های آموزش عالی در جهت مبارزه با ایدز، ترغیب می‌کند.

در حوزه علوم اجتماعی

با تأکید بر حقوق بشر، مبارزه با تبعیض و عدم پذیرش بیماران

Confronting HIV-related stigma and discrimination در چارچوب استراتژی جامع مبارزه با نژاد پرستی، تبعیض و عدم مدارا توصیه شده است. و همچنین یونسکو توانمندسازی جوانان Empowerment of Young People را از طریق آگاه ساختن آنان از طریق آموزش‌های رسمی و غیررسمی و جلب مشارکت و سوق دادن جوانان به اتخاذ رفتارهای مسئولانه و انتخاب آگاهانه در روند مقابله با ایدز ترویج می‌نماید.

در حوزه فرهنگ

یونسکو با تمرکز بر جنبه‌های فرهنگی دو راهکار اساسی زیر را دنبال می‌کند:

The Promotion of Socio-Cultural approaches

- اشاعه رهیافت‌های فرهنگی - اجتماعی از طریق استراتژی‌های پیشگیری، درمان و مراقبت در جهت تأمین نیازهای جوامع گوناگون و

The Promotion of Arts and Creativity

- استفاده و به‌کارگیری هنر و خلاقیت‌های انسانی در اشاعه تغییرات اجتماعی پایدار در مقابله با ایدز، واکنش‌های فرهنگی همسو با تحقیق، آموزش و توسعه منابع و ابزار فرهنگی - ارتباطی مقابله، پیشگیری و تغییرات رفتاری

در حوزه ارتباطات و اطلاع‌رسانی

- یونسکو ظرفیت‌سازی (Capacity building) در راستای تحقیق، شناسایی، تبادل دقیق و به‌روزرسانی اطلاعات پیشگیرانه و تبادل دانش و تجارب در مورد مسائل HIV و AIDS را با استفاده از فن‌آوری‌های نوین ارتباطی ICT و دیگر کانال‌های مختلف رسانه‌ای، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی از طریق بحث‌های عمومی و افزایش جریان‌ات اطلاع‌رسانی و ایجاد ساختارهای کارآمد همچون شبکه‌های اجتماعی و جوامع محلی تشویق می‌کند.

از این رو یونسکو به لحاظ اهداف، موضوعات، دیدگاه و تجربیات خاص شده و عمل به وظایف و مسئولیت‌هایش در هماهنگی با برنامه‌های سازمان ملل در زمینه ایدز (UNID) به سازمانی پیشرو در آموزش پیشگیری به جوانان شناخته می‌شود که در هر سال برنامه‌هایی را در سطح منطقه و بین‌المللی در جهت افزایش سطح آگاهی جامعه و حساس‌سازی افکار عمومی با عنوان روز جهانی ایدز «World AIDS Day» مصادف با اول دسامبر برگزار می‌کند و کشورها را به فعالیت در این حوزه تشویق می‌کند.

یونسکو در نوامبر سال ۲۰۰۷ با همکاری کمیسیون ملی کشور پاکستان سمینار منطقه‌ای آموزش بهداشت و پیشگیری از ایدز برای جوانان برگزار نمود.

(Health Education and AIDS Prevention for Youth in School). این سمینار در اسلام‌آباد با دعوت پاکستان از کشورهای افغانستان، ایران و ترکمنستان برگزار و در اسناد مقدماتی این سمینار تصریح شد که این کشورها به دلیل نرخ رشد جمعیت بالا در نتیجه جوان بودن جمعیت، بالابودن نرخ بیسوادی، مهاجرت و مشترکات فرهنگی و غلبه هنجارهای اجتماعی مشترک از لحاظ شیوع بیماری ایدز در معرض خطر زیادی (high risk) است و اتخاذ استراتژی‌های پیشگیری و حساس‌سازی تصمیم‌گیرندگان در این کشور نسبت به آموزش پیشگیری، مقابله و درمان در سیستم‌های آموزشی ضرورت دارد، زیرا غالب بحث و بررسی پیرامون این بیماری، به دلیل ارزش‌های فرهنگی با محدودیت‌هایی همراه است و با پنهان‌کاری فراوان، مبتلایان با انگ‌های مختلف از جامعه طرد می‌شوند و روند درمان با مشکلات فراوانی روبه‌رو است.

در این سمینار با توضیح برنامه «تأکید بر منابع مؤثر بر بهداشت مدارس»

Focusing Resources on Effective School Health (FRESH)

و نتایج به‌کارگیری این برنامه در سیستم آموزشی کشورهای جنوب و شرق آسیا چون تایلند، اندونزی، فیلیپین، کره و چین و ایجاد محیط سالم و امن در مدارس و همکاری آژانس‌های بین‌المللی چون WHO, UNICEF, World Bank با یونسکو در برنامه FRESH تأکید گردید و به Pilot Project در تک تک کشورهای ایران، پاکستان و افغانستان اشاره کرده و در انتها ارزیابی پروژه‌ها و برنامه‌ها و بررسی موانع و راههای پاسخ به نیازهای معلمان و دانش‌آموزان درخواست گردید و راهکارها و توصیه‌های چگونگی غلبه بر چالش‌های ناشی از بیماری HIV به بحث و تبادل نظر گذاشته شد و حمایت از سیستم‌های آموزش‌های پیگشیرانه، مهارت‌های بهداشت و محیط زیست به عنوان مدلی منعطف و قابل تطبیق با شرایط کشورها و ایجاد سازوکاری برای شبکه‌سازی و همکاری نزدیک بین وزارتخانه‌های بهداشت و آموزش در کشورهای غرب و شرق آسیا توصیه گردید.

تهیه و تنظیم: اکرم رحیمی

کارشناس ارشد گروه ارتباطات